

Література:

1. Лучко М.Р. Питання консолідованої фінансової звітності в контексті реформування бухгалтерського обліку в Україні. Журнал «Фінанси України», №8. – 2006р.- с. 75-83.
2. Лучко М.Р. Основи складання консолідованої фінансової звітності : Навчальний посібник. – Тернопіль : Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, 2012. – 77с.
3. Мех Я.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління внутрішніми резервами підприємства: методологія і організація. Монографія. - Тернопіль: Синтез-поліграф, 2010.-189 с.

УДК 657:37/34

Свірко С.В.,

д.е.н., професор кафедри обліку в кредитних
і бюджетних установах та економічного аналізу,

Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана

Іванечко П.М.,

к.е.н., головний бухгалтер Комунального підприємства
«Футбольний клуб Тернопіль»

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОПЛАТИ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Методологія в сфері оплати праці працівників закладів освіти потребує уніфікації шляхом врегулювання законодавчих норм у різних нормативно-правових документах.

Ні для кого не секрет, що вітчизняна законодавча база потребує уніфікації, проте дослідження питання законодавчого регулювання оплати праці працівників освіти, наштовхує на думку, що це чи не найбільш показовий приклад для того щоб розпочати таку «модернізацію» законодавства. Зокрема, оплата праці працівників закладів освіти регулюється щонайменше чотирма нормативно-правовими документами які мають пряму дію на обчислення та виплату заробітної плати. Ще, понад 30-ть нормативно-правових актів уточнюють та доповнюють загальну картину методології оплати праці в закладах освіти. Проте найпроблемнішим питанням у даному напрямку досліджень виявилось те що:

1. Близько 15-ти з вище перелічених законів, наказів, постанов є суперечливими між собою у врегулюванні одних і тих самих моментів з оплати праці.

2. Два документа прямої дії мають взаємні виключення між собою.

3. Роз'яснення, що містяться у листах Міністерства соціальної політики та Міністерство освіти і науки, досить часто не те що не врегульовують проблемні моменти, але ще більше ускладнюють і без того не просту ситуацію.

Зокрема Наказ МОН № 102 [1] та № 90 [2] котрі законодавчо

затверджують Інструкції про оплату праці у дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих закладах освіти проте вони діють в частині, що не суперечать іншому Наказу МОН № 557 [3] що затверджує тарифні розряди працівників освіти. Водночас, примітки до схем тарифних розрядів Наказів МОН № 90 та 102 є діючими оскільки не суперечать Наказу 557.

Значні суперечності містяться в Інструкціях про оплату праці та Положенні про атестацію педагогічних працівників. Зокрема згідно Інструкції про оплату праці категорія та звання педагогічного працівника зберігаються за ним за час роботи на посаді на якій вони були присвоєні. Водночас відповідно до положення про атестацію категорія та звання присвоєні працівнику поширюються і на інші посади у разі переведення такого працівника.

Описана в Інструкції про оплату праці методика визначення контингенту студентів ВНЗ I-II рівня акредитації для встановлення посадового окладу керівнику вищого навчального закладу передбачає коефіцієнти для врахування студентів заочної форми навчання у розмірі 0,4. Разом з цим типові штати ВНЗ I-II рівня акредитації затверджені Наказом МОН № 60 передбачають інші коефіцієнти для обрахунку контингенту студентів (0,1 – для заочної форми навчання та 0,25 для вечірньої форми)

Відповідно до п. 3 ст. 9 ЗУ «Про загальну середню освіту» загальноосвітні навчальні заклади можуть створювати навчально-виховні комплекси у складі навчальних закладів різних типів і рівнів акредитації [5]. Проте методика визначення тарифних розрядів, а відтак посадових окладів керівників таких закладів освіти у законодавчій базі що регулює оплату праці відсутня.

Враховуючи численні розбіжності у нормативно-правових документах робота працівників бухгалтерської служби у закладах освіти є доволі важкою, адже бухгалтер з обліку праці та заробітної плати в багатьох випадках не може застосувати ту чи іншу норму законодавчого акта.

Таким чином численні розбіжності у нормативно-правового забезпечення обліку та оплати праці працівників закладів освіти потребують врегулювання. Організація такого процесу потребує:

1. Визначення суперечностей у нормативно-правових документах.
2. Приведення проблемних питань з методології до спільного знаменника.
3. Уніфікація законодавства шляхом скорочення кількості нормативно-правових документів.

За результатами роботи потрібно сформулювати максимум дві інструкції з оплати праці у закладах освіти (одну для вищих навчальних закладах, другу для всіх інших закладів освіти). Це дозволить покращити роботу працівників бухгалтерської служби в сфері освіти, а також уникнути системних порушень з питань обліку та оплати праці в закладах освіти.

Література:

1. Наказ Міністерства освіти України «Про затвердження інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти» № 102 від 15.04.1993

р.: за станом на 16.09.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0056-93>

2. Наказ Міністерства освіти України «Про затвердження інструкції про оплату праці та розміри ставок заробітної плати професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів» № 90 від 02.04.1993 р.: за станом на 16.09.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0181-93>

3. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» № 557 від 26.09.2005 р.: за станом на 16.09.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1130-05>

4. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типових штатних нормативів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації» № 60 від 23.01.2014 р.: за станом на 16.09.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0200-14>

5. Закон України «Про загальну середню освіту» № 651-XIV від 13.05.1999 р.: станом на 16.09.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/651-14>

УДК 657.12

Хомин П.Я.,

д.е.н, професор кафедри обліку й аудиту,
Тернопільський НТУ імені Івана Пулюя

ОБЛІКОВІ КАТЕГОРІЇ ЧИ МЕТОДОЛОГІЧНА ПЛУТАНИНА?

Мудрий Аристотель застерігав: “Перш ніж про щось говорити, визнач поняття”. На жаль, це ігнорується як на побутовому рівні (прикладів можна навести безліч – від формулювання “випийте чаю” до “я хотів (-ла) сказати”), так і науковому, й винятком не є теорія бухгалтерського обліку, де маємо подібне на ситуацію, коли один депутат вирішив блиснути ерудицією й обурено вигукнув з якогось приводу: “Це ж анонс!”, сплутавши його з майже омонімом “нонсенс”.

Адже й тут маємо подібну плутанину, коли, приміром, планові розрахунки на довгострокову перспективу з якогось дива притягнули за вуха в бухгалтерський облік, нібито він має включати, крім фінансового й податкового, ще й стратегічний, тобто обліковувати те, що не існує в природі, а можливо й ніколи не здійсниться, зважаючи на періодичні переходи від однієї концепції розвитку економіки до іншої.

Тому говорити про стратегічний облік це те саме, що вживати дефініцію анонс. Не кажучи вже про спроби замінити усталені назви обліку покручами, які походять від поверхового знання мови. До речі, стосовно цього теж можна навести низку прикладів з “учених” публікацій, автори яких думають подібно